

[Statsministeren]

man skal se i øjnene – vi under alle omstændigheder vil føre i Danmark, bl.a. fordi vi allerede nu er underlagt internationale bindinger.

Derfor er det efter min opfattelse en meget tvivlsom påstand, at gennemførelsen af en økonomisk og monetær union i virkeligheden vil påtvinge os en økonomisk politik, herunder en finanspolitik, som afviger mærkbart fra de vilkår, vi allerede i dag lever under. Der er intet vesteuropæisk land, som i dag kan føre en økonomisk politik, der på afgørende måde er ude af trit med den politik, som føres i størsteparten af de andre medlemslande. Sådan er de faktiske vilkår, og hvorfor skulle man beklage det?

Sidste gang et sådant forsøg blev gjort, og det var et bemærkelsesværdigt forsøg, var i begyndelsen af 1980'erne i Frankrig, men i løbet af kort tid måtte den franske regering ændre sine signaler og alligevel slå ind på en økonomisk politik, der i store træk svarede til forholdene i de øvrige medlemslande. Dette måtte selv et så stort land med en så stor økonomi som Frankrig acceptere, for det var virkelighedens verden.

Jeg vil gerne gøre to bemærkninger om det forstærkede økonomiske og monetære samarbejde, som det er skitseret i Delorsrapporten.

Den ene gælder de forfatningsmæssige aspekter, og det er selvfølgelig et vigtigt emne. I den embedsmandsrapport om ØMU, vi nu har kunnet læse, konstateres det, at det, man kalder en union, forudsætter en institutionel ændring på det monetære område. Det er også rigtigt, for det følger automatisk af den nye artikel 102 a i Romtraktaten, der blev indsat ved Fællesakten. Rapporten konkluderer derudover, at dansk tilslutning til ØMU som beskrevet i Delorsrapporten kan ske med hjemmel i grundlovens § 19, dvs. besluttet med simpelt flertal i Folketinget.

Den opfattelse hviler imidlertid på forudsætningen om, at en monetær EF-institution ikke får udøvende beføjelser med bindende virkning for borgerne, og at Romtraktaten allerede indeholder en omfattende hjemmel til at træffe de forventede beslutninger vedrørende den økonomiske politik.

Den anden bemærkning, som jeg gerne vil gøre, drejer sig om risikoen for, at den økonomiske og monetære union ikke kan gennemføres af hensyn til de store forskelle, som gør sig gældende mellem medlemslandene. Den risiko

er naturligvis til stede, men vi mener nu ikke, den er så stor, som det kunne se ud til ved første øjekast. Indvendinger af den karakter har tidligere set dagens lys. Det skete f.eks., da planerne om EMS'en, det europæiske monetære samarbejde, blev ført frem for mere end 10 år siden, og det samme kunne iagttages, da det indre marked blev søsat.

Alligevel blev EMS'en ikke alene gennemført, men den er blevet en ubestridelig succes, og alligevel er EF på trods af de mange forskelle i landenes vilkår godt på vej mod målet: et indre marked inden udgangen af 1992. I forbindelse med Den Europæiske Fælles Akt, som bl.a. indeholder regler for etablering af det indre marked, er der indsat en række bestemmelser, der sigter på at reducere risikoen.

For Danmarks vedkommende er der navnlig grund til at hæfte sig ved arbejdsmiljø og miljøbeskyttelse, som vi jo har lagt megen vægt på. På den anden side er der en række sydeuropæiske lande, som er naturligt interesserede i planer om at overføre store finansielle midler for at styrke den økonomiske udvikling i de dårligst stillede regioner. Der er således i EF en erkendelse af nødvendigheden af at forudse problemer af denne karakter, fordi landenes økonomiske niveau er forskelligt.

Aktuelt er det regeringens vurdering, at den økonomiske situation i medlemslandene udvikler sig på en måde, der ikke berettiger til frygt for, at forsøg på at lancere en økonomisk og monetær union mislykkes som følge af forskellige økonomiske tendenser i medlemslandene. I de seneste år har der kunnet konstateres en betydelig grad af samklang mellem medlemslandenes økonomiske politik.

Det synes jeg illustreres fornemt af den kendsgerning, at sidste kursjustering inden for det europæiske monetære samarbejde fandt sted i januar 1987. Altså: I løbet af mere end en 2 ½-års-periode har det omsider været muligt at fastholde de gældende kursrelationer, også selv om den amerikanske dollar har været underkastet store svingninger.

Sammenfattende vil jeg sige, at de lande, der deltager i valutakurssamarbejde inden for EMS'en, har levet under vilkår, som ikke er meget forskellige fra de vilkår, som ville være gældende under en økonomisk og monetær union. Det indre marked øger samtidig den økonomiske integration. Set i et dynamisk længereva-